

ZEMĚ VIKINGŮ

NORSKO, ŠVÉDSKO, DÁNSKO

14. až 23. červen 2019

ZEMĚ VIKINGŮ

NEDOTČENÁ, ČAROKRÁSNA A DIVOKÁ PŘÍRODA SEVERU

Pojďme společně poznat domov Vikingů, těchto báje opředených mořeplavců, pirátů, bojovníků a dobrodruhů. Pojďme společně poznat krásy Švédska, Dánska a Norska, ve kterém strávíme nejvíce času.

Norsko, to jsou dechberoucí fjordy, divoké ledovcové řeky, jezera, ledovce a vodopády. Když se řekne Norsko, představíme si Vikingy a hrdinské příběhy severské Eddy, podmanivou vůni prastarých dřevěných kostelíků nebo odvážné polárníky, jakými byli Fridtjof Nansen či Roald Amundsen. Navštívíme hlavní město Oslo, kde budeme obdivovat polární loď Fram, zastavíme se v olympijském Lillehammeru v největším severském skanzenu Maihaugen. Podnikneme pohodový trek v NP Dovrefjell, kde při troše štěstí spatříme pižmoně severního. Navštívíme NP Rondane a jezero Rondvatnet, přejdeme hřeben Besseggen, který se nachází mezi jezery Gjende a Bessvatnet.

Čeká nás sněhové dobrodružství v domově obrů (a zároveň v nejvyšším pohoří Skandinávie) Jotunheimenu, poplavíme se po Oslofjordu a užijeme si nocleh v kajutách na trajektu. V dánském Jellingu budeme obdivovat pohřební mohyly a tisíc let staré runové kameny, které bezesporu patří mezi nejpozoruhodnější památky na doby Vikingů. Tajemné kamenné obrazce, uspořádané do tvaru vikingských lodí označující žárové hroby, prozkoumáme v dánském Lindholm Hoje a švédský Trelleborg nás překvapí rekonstrukcí vikingských opevněných osad.

Tohle vše můžete zažít na školním putování po krajinách Vikingů. A samozřejmě také pohodu, legraci a různé taškařice. Po dobu našeho pobytu v Norsku budeme ubytováni v jednom kempu ve vybavených typických norských chatkách. Těšit se můžete na expediční polopenzi a svačiny na treky.

Program akce

1. až 3. den: v pátek ve 22.30 odjedeme od vaší školy do přístavu v Německu. Poplavíme se trajektem do **švédského Trelleborgu**, kde si prohlédneme rekonstruované vikingské pevnosti. Přes Švédsko přicestujeme do Norska, navštívíme olympijské město **Lillehammer** a největší severský **skanzen Maihaugen**.

Odpoledne přijedeme do kempu, ve kterém budeme ubytováni ve vybavených chatkách po celou dobu pobytu.

4. až 7. den: během těchto dnů navštívíme **NP Dovrefjell**, a když skřítkové dopustí, uvidíme pižmoně severního.

Severskou tundrou se projdeme v **NP Rondane**, nejstarším norském národním parku. Podnikneme **pohádkový přechod hřebenu Besseggen**, jež je vtěsnán mezi jezera Gjende a Bessvatnet. Rozdíl nadmořské výšky hladin obou jezer je 600 metrů. Každý z nás si postaví svého trolíka v nejvyšším pohoří Norska, v **NP Jotunheimen**, kam dorazíme po nejstarší kupecké stezce severu a kde určitě uspořádáme sněhovou bitvu. Nevynecháme ani prastaré **vikingské kostelíky v Lomu a Lillehammeru**. Pořadí výletů přizpůsobíme náladám kolektivu, počasí, ale především vůli boha Ódina a jeho nezvedené božské rodiny.

Čeká nás procházka mezi jezery Bessvatnet a Gjende

8. den: navštívíme hlavní město norského království; **Oslo**. Společně navštívíme **muzeum vikingských lodí, muzeum lodi Fram a Gjøa**, Frognerův park se životním dílem **Gustava Vigelanda**, velkou operu, radnici, královský palác a **pevnost Akerhus**. V podvečer nás čeká **plavba s noclehem v kajutách z Osla po Oslofjordu do Dánska**.

9. den: uvidíme **dánský Jelling** s nejpozoruhodnějšími památkami na vikingskou dobu: pohřební mohyly a runové kameny prvního dánského krále Gorma Starého a jeho syna Haralda Modrozuba. Tajemné vikingské pohřebiště budeme obdivovat v dánském městečku **Lindholm Hoje**. Poté se vydáme na cestu Dánskem a Německem.

10. den: dopoledne přijedeme zpět ke škole.

Doprava

Komfortní přepravu nám bude zajišťovat společnost A21. Během cesty se dvakrát poplavíme trajektem. Na trajektu zpravidla funguje obchod či restaurace. Některé trajekty bývají vybaveny sprchou. Odpočívat můžete v klidových zónách trajektu. Na lodi se dá platit kartou, eury a funguje zde směnárna. Cesta trajektem z Osla do Frederikshavenu bude trvat celou noc a po dobu plavby budete ubytováni ve čtyřlůžkových kajutách.

Odjezd

Odjedeme od vaší školy ve 22.30 hodin.

Noclehy

Po celou dobu pobytu v Norsku budeme ubytováni v chatkách poblíž městečka Lom. Chatky jsou vybaveny peřinami a polštáři. S sebou si vezměte jen povlečení. V norských kempech je teplá voda na žetony či drobné mince (cena se pohybuje kolem 10 NOK za 3 až 5 minut sprchování). V kempu je k dispozici (za úplaty) pračka a sušička. Když se domluví více lidí, je cena za její použití přijatelná a vy s sebou nemusíte brát tolik věcí. Žetony jsou k dispozici na recepci. Kemp se nachází v blízkosti řeky Otty a nabízí možnost rybaření v prostorách patřící kempu bez rybářského lístku. V kempu je k dispozici velká společenská místnost s krbem. Chatky jsou čtyřlůžkové a jsou vybaveny, lednicí, vařičem a nezbytným kuchyňským vybavením.

Stravování

Na našem putování budete mít polopenzi a svačiny po dobu pobytu v Norsku. Abyste neměli obavu a strach, že budete mít hlad, píšeme vám podrobnosti ke stravování.

14. 6. 2019: noční odjezd od školy

15. 6. 2019: na tento se vybavte jídlem. Na trajektu se nabízí možnost koupit si něco

Starobylý
dřevěný kostel
v městečku Lom

k večeri. Obvykle platíme kolem 12 - 15 eur.

16. 6. 2019: dnes bude expediční večere a čaj (nebojte se, bude toho dost). Ale do večere se stravujete z vlastních zdrojů.

17. až 20. 6. 2019: klasická expediční polopenze + svačiny na výlety. Na snídani budou různé pomazánky, sýry, salámy, vynikající norské marmelády a jiné a k pití čaj, bílá káva. Svačiny se budou skládat z chleba, pomazánek, sýrů, tatranečků atd. K večeri se bude podávat např. balkánský perkelt, červená čočka, uzené, italské těstoviny s parmazánem, bulgur, saláty atd. Nebojte se, hladý nám nikdo nikdy netrpěl.

21. 6. 2019: od nás dostanete snídani a na zbytek dne dostanete náhradu stravy formou balíčku. Večer vyplouváme z Norska trajektem do Dánska, takže se opět nabízí možnost něco si koupit na trajektu.

22. 6. 2019: můžete očekávat takovou klasickou cestovní stravu formou balíčku.

23. 6. 2019: vzkaz pro milé rodiče, babičky, dědečky, příbuzenstvo, známé atd.: vařte, pečte, smažte, grilujte, fritujte! Budeme doma!

Vegetariány také nenecháme umřít hladu.

Co si vzít s sebou

Platný cestovní doklad (stačí i občanský průkaz), osobní léky, které užíváte. Přiměřenou zásobu potravy, obuv a oděv vhodný krajině a pásmu, kam jedeme. Inspirace viz níže. Může se hodit čepice nebo šátek, brýle proti slunci, lehký spacák nebo deka do autobusu a malý batůžek na výlety, který je vhodný i jako palubní zavazadlo.

Inspirace aneb co si bere s sebou Tonda

Trekové tenisky či pohory, přezůvky, ponožky, spodní prádlo, trička, dvojce kalhoty, věci osobní hygieny, dvě mikiny, bundu, nepromokavou větrovku, do města deštník, no a takové ty maličkosti, co člověk potřebuje (peníze, pas, pojištění apod.). Také se bude hodit hrneček na čaj (plastový nebo plechový).

Mějte na paměti dodržení váhového limitu vašich zavazadel, tzn. batoh nebo kufr + příruční batůžek na výlety a do autobusu (vše okolo 22 kg).

NP Jotunheimen

Počasí

Díky Golskému proudu je Norsko nejteplejší zemí mezi státy s podobnou zeměpisnou polohou. V červnu tu mohou být teploty okolo 16 až 20 °C. Ale v horách musíme počítat i s chladnějším počasím. Pro aktuální předpověď počasí doporučujeme norský web o počasí (<http://www.yr.no>).

Měna a peníze

Ve většině obchodů se dá platit platební kartou. Přesto doporučujeme, vyměnit si norské koruny, a to už v Česku. Ve směnárnách je to běžná měna. Budeme využívat skupinových slev, a proto byste měli mít připraveny peníze na zaplacení vstupů. Taky se norské koruny (NOK) hodí do obchodu a na nákup suvenýrů. Na trajektu se dá platit eurem a ve Švédsku peněz nebude potřeba.

1 NOK = přibližně 2,93 Kč

A nyní ceny vstupného do muzejí. Samozřejmě, že všechna muzea nemusíte navštívit.

Ceny v roce 2018:

Lilehammer skanzen: 100 NOK
Dřevěný kostelík v Lomu: 50 NOK
Muzeum Vikingů: 50 NOK
Muzeum Fram a Goya: 100 NOK

Samozřejmě se budeme vždy snažit získat skupinovou studentskou slevu.

Pojištění

Těm, kteří nemají pojištění, doporučujeme se určitě připojistit. Třeba u vaší zdravotní pojišťovny. **Vězte, že Norsko je opravdu drahá země na služby a cesta bez připojištění se může prodražit.**

Co si přečíst před cestou

Zdeněk Šmíd: Za písní Severu aneb proč bychom se neztratili, Dlouhé noci Vikingů aneb vraťte nám rabiáty

Karel Čapek: Cesta na sever

edice Kulturní atlasy: Svět Vikingů

Průvodce Norsko ze série Rough Guide z nakladatelství Jota

O Norsku

Norsko je s rozlohou 385 203 km² přibližně čtyřikrát větší než Česká republika. Na délku od severu k jihu měří 1 750 km. Má neuvěřitelnou délku pobřeží; včetně všech 150 000 ostrovů a bezpočtu fjordů narůstá délka na neuvěřitelných 21 347 km. To odpovídá bezmála polovině obvodu zeměkoule. Nejdelším a nejmocnějším ze všech fjordů je Sognefjord, který zasahuje 205 km do vnitrozemí. Nedaleko něj se v pohoří Jotunheimen nacházejí nejvyšší vrcholky země; 2 469 m vysoký Galdhøpiggen a 2 452 m vysoká hora Glittertind. Na západ od horského masivu se jako poklop nad skalní horninou klene 486 km² velký Jostedalbreen, nejmohutnější pevninský ledovec v Evropě. Jestliže tady je krajina strmá a divoká, pak východu dominují husté skandinávské lesy a přes 200 km dlouhé údolí Gudbrandsdal.

Geologie a geomorfologie Norska

Norská zemská masa se utvářela v období ordoviku a siluru. Před 400 až 500 miliony let se srazily severoamerická a euroasijská pevninská deska a hlubinné horniny byly vyzdvihnuty do výše. Částí těchto pahor jsou dnešní norské skalní masivy.

Před cca 600 000 lety se vlivem růstu srážek a poklesu teplot začala tvořit několik tisíc metrů silná ledová čepice. Led, který se pomalu pohyboval k jihu, zaobloval vrholy hor na kupole, kterým se v Norsku říká fjelly. Když led před zhruba 8 000 lety ustoupil, mnohá údolí poklesla tak hluboko, že ležela pod hladinou moře a vytvořily se pro Norsko typické fjordy. Ty jsou nejhlubší tam, kde byl ledovec kdysi nejsilnější, tedy ve vnitrozemí. Tak například dno Sognefjordu u Balestrandu leží 1 300 m pod vodní hladinou, zatímco kousek před ústím do Severního moře je pouze v hloubce 20 m. Další údolí vznikala odtékáním tající vody pod ledem. Pokud sem poté pronikla mořská voda, vytvořil se fjord (například Oslofjord).

Národní parky

V současnosti existuje v Norsku 31 národních

parků (6 jich je na Špicberkách). První národní park byl založen roku 1962 a byl to NP Rondane. Z dalších NP můžeme zmínit Jostedalbreen (s největším ledovcem evropského kontinentu), Jotunheimen (mohutné, drsné pohoří s nejvyšší vrcholky země a nejoblíbenější turistickou trasou přes hřeben Besseggen), Dovre (rozlehlá horská krajina s horami až 1 700 m vysokými a divokými soby a bažinami s permafrostovým dnem).

Obyvatelstvo

V Norsku žije pouze 5,2 milionu obyvatel. Hustota zalidnění je velmi nízká, činí asi 14 obyvatel na km². Téměř všichni obyvatelé jsou Norové (95 %), ale na území Norska žije relativně početná minorita Sámů (60 000).

Sámové

Nejsevernější oblasti Norska, Švédska a Finska a také poloostrově Kola v SZ Rusku jsou společně známé jako Laponsko. Zdejší obyvatelé byli tradičně označováni slovem "Laponci", ale to bylo v posledních letech nahrazeno údajně politicky korektnějším výrazem Sámové. Ten ovšem nepoužívají zdaleka všichni a není zcela po chuti ani všem místním obyvatelům.

Sámové patří k nejstaršímu etniku Evropy. Jejich jazyk je blízce příbuzný finštině a estonštině. Původně žili Sámové polokočovným způsobem života. Sdružovali se v malých skupinách, které ovládaly okolní pastviny. Živili se lovem, rybolovem a kladením pastí. Nejdůležitější pro ně ale byli divocí sobi. Situace se změnila v 16. století, kdy Sámové začali soby chovat, čemuž se následně přizpůsobil i jejich životní styl. Koncem 19. století začala norská vláda prosazovat agresivní národnostní politiku vycházející ze zásad sociálního darwinismu a zahájila plošné "ponorštvo" domorodého obyvatelstva. Zakázala používání sámského jazyka ve školách a nařídila, že půdu smí vlastnit jen Sámové ovládající norštinu. Netolerantní postoj většinové společnosti k Sámům se změnil teprve v 50. letech minulého století. Roku 1988 byl ustaven sámský parlament Sameting.

Příroda

Pro Norsko je typický jasný rozdíl mezi podnebí východní části země a západního pobřeží, kde se projevuje vliv teplého Golského proudu a klimatickými poměry ve vnitrozemí. Daleko větší vliv na místní faunu a flóru má značný výškový rozdíl jednotlivých částí země a také zeměpisná šířka. Divoká zvěř se zdržuje ve větších počtech už jen v odlehlejších, hůře přístupných oblastech. Na skaliscích západního pobřeží hnízdí velká hejna mořských ptáků.

Flóra

Velkou část Norska pokrývá smrkový porost, i když smrky se v zemi objevily relativně nedávno. Původně v lesích převažovaly borovice, břízy a duby. Smrk se v JV a centrální části země začal rozšiřovat teprve během posledních dvou tisíc let. V širokém pásu podél jižního pobřeží a také u západního pobřeží v krajině fjordů se běžně setkáme s různými listnatými stromy - především dubem, jasanem, lískou, jeřábem a javorem. S rostoucí nadmořskou výškou ubývá stromů a nad hranicí lesů leží jen holé kamenité svahy.

Na jaře se norské louky pokryjí pestrobarevným kobercem květů. Většinu zdejších druhů můžete znát z Alp a některé druhy rostlin, které se v Norsku vyskytují, mají svůj původ v kanadských náhorních plošinách. Jak

se rostliny dostaly ze severní Ameriky až sem je malá botanická záhada.

Fauna

Největší norští predátoři rys ostrovid, vlk, rosomák a medvěd jsou v současnosti na pokraji vymření. Vyskytují se jen v odlehlých severních oblastech. Podstatně lépe se daří menším predátorům, jako je polární liška, vydra, jezevec či kuna. Kácení lesů prospělo populaci losů, kteří spásají prostranství porostlá trávou a nízkou vegetací. V Norsku se nachází také asi 200 000 domestikovaných sobů, které na severu pasou Sámové. Poslední divocí sobi se pasou na severních náhorních plošinách (např. na náhorní plošinu Hardangervidda).

V Norsku žije také velké množství hlodavců, ale jednoznačně nejzajímavější jsou lumíci. Lumíci fascinovali již dávné Vikingy, kteří věřili, že lumíci padají během bouřek z oblohy. V lesích se můžeme setkat s tetřevem, labutí, husami, kachnami a dalšími druhy brodivých ptáků. V pobřežních vodách Norska se to v minulosti hemžilo tuleni a velrybami, ale neregulovaný lov jejich počet výrazně zredukoval. V řekách a jezerech západního Norska se můžeme potkat s lososem, pstruhem, sivenem. Ve východních částech Norska pak zase se síhem, štikou či lipanem.

Maihaugen

Skanzen Maihaugen se nachází v Lillehammeru a čítá přes 150 historických budov. Založil jej Anders Sandvig a zpočátku šlo pouze o jeho koníček a osobní sbírku historických předmětů, která přerostla v dnešní areál. Muzeum pak bylo otevřeno v roce 1904.

Dnešní návštěvníci tak mohou spatřit např. budovu pošty z 19. století, dále dobové nádraží s parním vlakem a vagóny a sloupový kostel, v jehož blízkosti je sám zakladatel pohřben. Skanzen Maihaugen prý sloužil jako předloha pro budování českého skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm.

Skanzen Maihaugen

Viewpoint Snøhetta a pižmoně severní

Národní park Dovrefjell-Sunddalsfjella se nachází západním směrem k pobřeží od silnice E6. Rozkládá se na ploše přibližně 1 693 km² a na první pohled působí nehostinně a rozeklaně. Zdejší hory jsou vysoké; zejména v místech, kde se blíží k přístavu Andalsnes. Nejvíce navštěvovaná je hora Snøhetta, která dosahuje výšky 2 286 m.

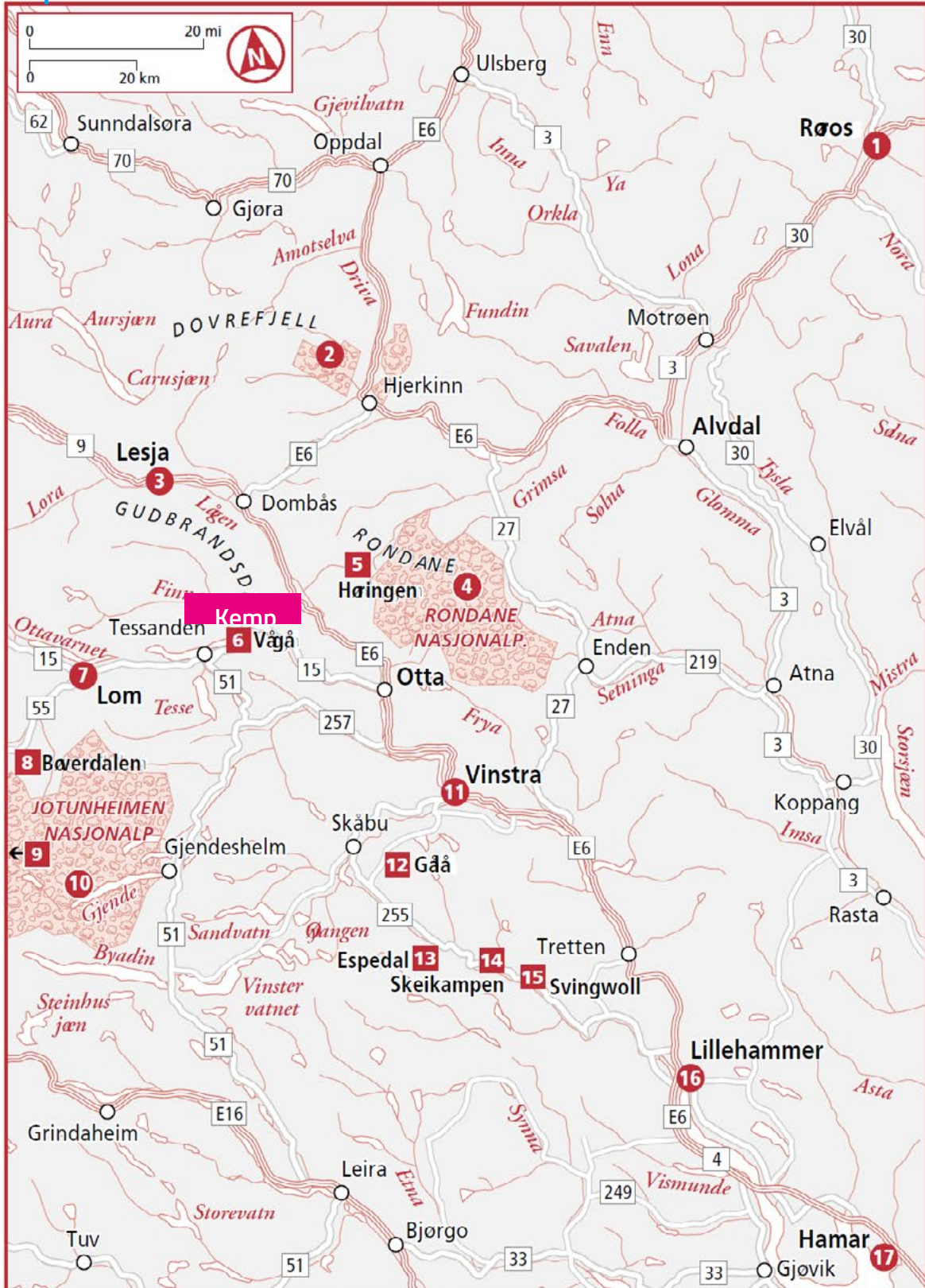
V oblasti západně od Kongsvollu do NP Dovrefjell-Sunddalsfjella je malá možnost, že zahlédneme pižmoně severního (možná dalekohledem). Pižmoň je potomkem zvířat, které do Norska přivezli na konci 40. let 20.

století z Grónska. Tato zvířata žijí v arktických oblastech již tisíce let. Před mrazem je chrání dvě vrstvy husté srsti a přežít jim pomáhají tvrdá kopyta, jimiž ze zmrzlé půdy vyhrabávají kořeny, lišejník a mech. Při ohrožení se celé stádo semkne kolem mladých a vlastními těly je chrání před nebezpečím, což bylo pro pižmoně v době opakovacích pušek takřka osudné. V polovině 40. let 20. století se zdálo, že Grónsko přijde o poslední pižmoně. Proto několik pižmoňů převezení do Norska, kde nebyli ohrožováni lovem. Zvířata zde našla příznivé podmínky a dnes v Norsku žije asi stohlavé stádo.

Budeme mít štěstí
a zahlédneme pižmoně?

Mapa okolí Lillehammeru

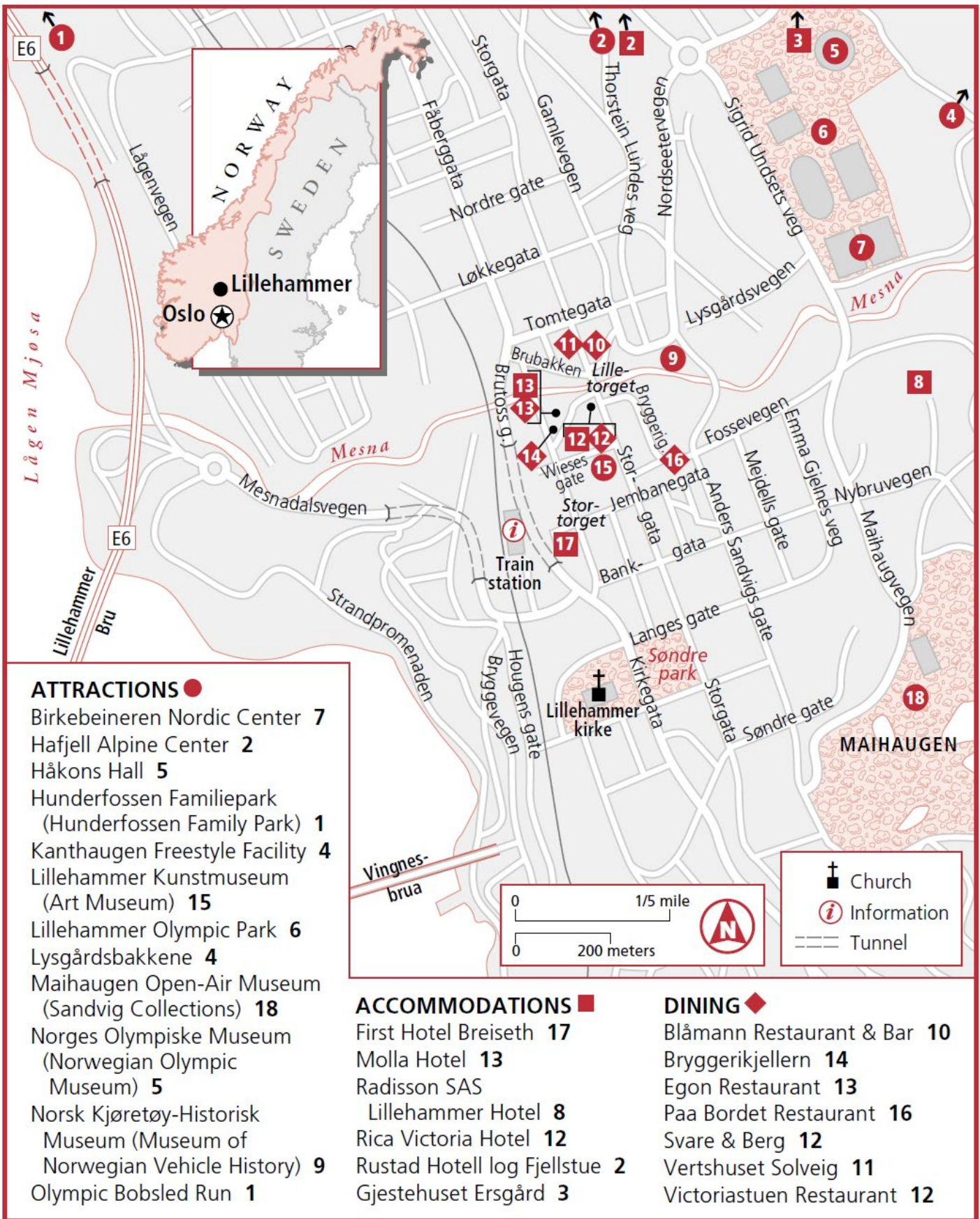

- ATTRACTIONS ●**
- Dovrefjell National Park 2
 - Hamar 17
 - Jutunheimen National Park 10
 - Lesja 3
 - Lillehammer 16
 - Lom 7
 - Rondane National Park 4
 - Røros 1
 - Vinstra 11

- ACCOMMODATIONS ■**
- Bergstadens Hotel 1
 - Bjorligard Hotel 3
 - Brekkeseter 5
 - Dalseter Høyfjellshotell 13
 - Elveseter Hotell 8
 - Fefor Høyfjellshotell 11
 - First Hotel Victoria 17
 - Fosshim Turisthotell 7
 - Gålå Høyfjellshotell 12
 - Quality Hotel Astoria 17

- Quality Hotel Røros 1
- Rainbow Gausdal Høyfjellshotell 14
- Rainbow Skeikampen Høyfjellshotell 15
- Turtagro 9
- Vågå Hotel 6
- Wadahl Høyfjellshotell 12

Lillehammer

ATTRACTIONS ●

- Birkebeineren Nordic Center 7
- Hafjell Alpine Center 2
- Håkons Hall 5
- Hunderfossen Familiepark (Hunderfossen Family Park) 1
- Kanthaugen Freestyle Facility 4
- Lillehammer Kunstmuseum (Art Museum) 15
- Lillehammer Olympic Park 6
- Lysgårdsbakkene 4
- Maihaugen Open-Air Museum (Sandvig Collections) 18
- Norges Olympiske Museum (Norwegian Olympic Museum) 5
- Norsk Kjøretøy-Historisk Museum (Museum of Norwegian Vehicle History) 9
- Olympic Bobsled Run 1

ACCOMMODATIONS ■

- First Hotel Breiseth 17
- Molla Hotel 13
- Radisson SAS Lillehammer Hotel 8
- Rica Victoria Hotel 12
- Rustad Hotell log Fjellstue 2
- Gjestehuset Ersgård 3

DINING ◆

- Blåmann Restaurant & Bar 10
- Bryggerikjellern 14
- Egon Restaurant 13
- Paa Bordet Restaurant 16
- Svare & Berg 12
- Vertshuset Solveig 11
- Victoriastuen Restaurant 12

Oslo

Oslo, to je mozaika barevně veselého moře domků, které jsou vloženy mezi hory, nekonečné lesy a jako zrcadlo hladkou hladinu fjordu. Oslo obývá asi 540 000 a další lidé sem dojíždějí za prací.

Z historie

Oslo je nejstarší skandinávské hlavní město, které bylo založeno roku 1048 králem Haraldem III. Hardradou. Oslo se rozrůstalo, stalo se sídlem biskupství, ale norští králové sídlili v Bergenu. Situace se změnila až počátkem 14. století za vlády krále Hakona V., který se spolu se dvorem přestěhoval do Osla, kde si nechal postavit hrad Akershus. Město zažívalo období prosperity, to však skončilo velkou morovou ranou (1349), která vyhladila takřka polovinu obyvatel. Katastrofu provázelo období úpadku, jenž výrazně zrychlil rok 1397, když se Norsko dostalo pod nadvládu Dánska. Oslo ztratilo statut královského města a mocenského centra země a chátralo. Nové období prosperity přinesl místním obyvatelům dánský král Christian IV., který Oslo přestěhoval z bažinatého území v ústí řeky Alny na současné místo, přičemž ho roku 1624 "skromně" přejmenoval na Christianii. Městu se na novém místě dařilo až do roku 1814, kdy se Norsko oddělilo od Dánska a spojilo se se Švédskem. Nová mocenská unie však dlouho nevydržela; v 80. letech 19. století již Christiania, a s ní celá země, volala po nezávislosti. Získala ji v roce 1905, ale hlavní město se ke svému původnímu názvu vrátilo teprve po dalších dvaceti letech. Se staronovým jménem se vydalo Oslo vstříc lepší budoucnosti, a to s krátkou přestávkou během německé okupace za druhé světové války.

Střed města

Střed je překvapivě kompaktní a snadno se v něm zorientujete. Od centrálního vlakového nádraží Oslo S na východní straně centra se můžete vydat po hlavní městské třídě Karl Johans gat mířící do kopce kolem katedrály Domkirke k budově parlamentu Stortinget. Od parlamentu se dá pokračovat kolem univerzity ke královskému paláci Det

Kongelige Slott stojícímu na území parku Slottsparken na západní straně centra. Jižně od paláce je umístěno stále se rozšiřující nákupní a odpočinkové centrum Aker Brygge. Proti němu stojí budova městské radnice se dvěma nezaměnitelnými věžemi. Jestliže se od radnice obrátíte k jihu, dostanete se na poloostrov s krásným výhledem na přístav. Je na něm vystaven stroze působící hrad Akershus Slott.

Několik zajímavých míst a osobností Osla

Domkirke

Je to mohutná katedrála, která je zároveň výborným orientačním bodem. Katedrála pochází z větší části z konce 17. století; masivní věž prošla v roce 1850 rozsáhlou rekonstrukcí. Při pohledu zvenku vypadá katedrála nezajímavě, ale interiér je pěkně renovovaný a nabízí řadu příjemných překvapení. Uprostřed se zastavte u bohatě zdobené barokní kazatelny s andílky. Naproti kazatelně najdete královskou ložnici, která se spíše hodí do budovy opery. Barokní je také hlavní oltář s reliéfem zachycujícím výjev z poslední večeře Páně. Po obou stranách oltáře se nachází okna z barevného skla, která jsou dílem Emanuela Vigelanda a pocházejí z roku 1910.

Edvard Munch

Edvard Munch se narodil v roce 1863 a prožil dětství ve městě Christiania (dnešní Oslo). Jeho dětství poznamenala předčasná smrt matky a sestry. Obě zemřely na tuberkulózu a malý Edvard navíc trpěl bigotní zbožností tvrdého otce. Uměleckou dráhu začal nevýraznými pracemi, mezi nimiž bylo hned několik autoportrétů. Následně se vydal na studia do Paříže, kam se během svého života často vracel. Munch se stal uznávaným propagátorem nového směru známého jako expresionismus. Hodně pracoval, pil, zabředal do početných milostných afér, což mělo vliv na jeho zhoršující se zdravotní stav. Působil čím dál nevyrovnaněji a roku 1908 se psychicky zhroutil. Jeho nejznámějším obrazem je Výkřik, který v srpnu 2004 ukradli ozbrojení lupiči přímo před zraky pobavených návštěvníků. Poté se zjistilo, že obrazy nebyly zabezpečeny alarmem a že byly pouze

přivázány ke zdi. Obrazy se o dva roky později podařilo najít.

Frammuseet (muzeum lodi Fram)

Lod' Fram, která Amundsenova dovezla do blízkosti jižního pólu, si můžete prohlédnout v obří trojstranné výstavní síni muzea Frammuseet. Lod' byla postavena podle návrhu norského stavitele lodí Colina Archera, jehož předkové pocházeli ze Skotska, a na vodu ji spustili v roce 1892. Ve své době byla jedinečná: měla dokonale hladké boky, aby se na nich nemohl zachytit led a uvnitř byla zpevněna spleť trámů, nosníků a podpěr, s jichž pomocí měl trup snáze odolávat tlaku ledového krunýře. Kajuty pro posádku byly více než stísněné, ale posádka si přesto našla místo na klavír. V muzeu se nachází také loď Gjøa, v níž Roald Amundsen (1872-1928) v roce 1906 poprvé poplul tzv. severozápadní cestu.

Kon-Tiki Museet

Naproti muzeu Frammuseet stojí Kon-Tiki Museet, v němž si můžete prohlédnout stejnojmenný vor z balzového dřeva, na němž v roce 1947 podnikl norský badatel a dobrodruh Thor Heyerdahl (1914-2002) svou slavnou cestu z Peru přes Tichý oceán do Polynésie. Heyerdahl chtěl dokázat, že plavba na voru se dá podniknout. Byl přesvědčen,

že první polynéští osadníci se na ostrovy dostali z Peru v období před Inky a odmítal tehdy převažující názor, že jihoamerické balzové vory nemohly plavbu Tichým oceánem zvládnout. Podíváte-li se na chatrně působící plavidlo, vůbec se pochybovačům nedivíte. Současně nechápete, jak je možné, že se posádka po jednom dni plavy, neřkuli po několika týdnech strávených na tak malém prostoru nezbláznila nebo navzájem nepovraždila. Heyerdahl ve svých plavbách pokračoval. V roce 1970 se plavil přes Atlantik v lodi Ra II z papyru, aby dokázal, že Egypťané mohli mít kontakt s dávnými jihoamerickými civilizacemi. Loď Ra II si můžete prohlédnout a s Heyerdahlovými zážitky se můžete seznámit v knize The Ra Expedition (česky Výpravy Ra).

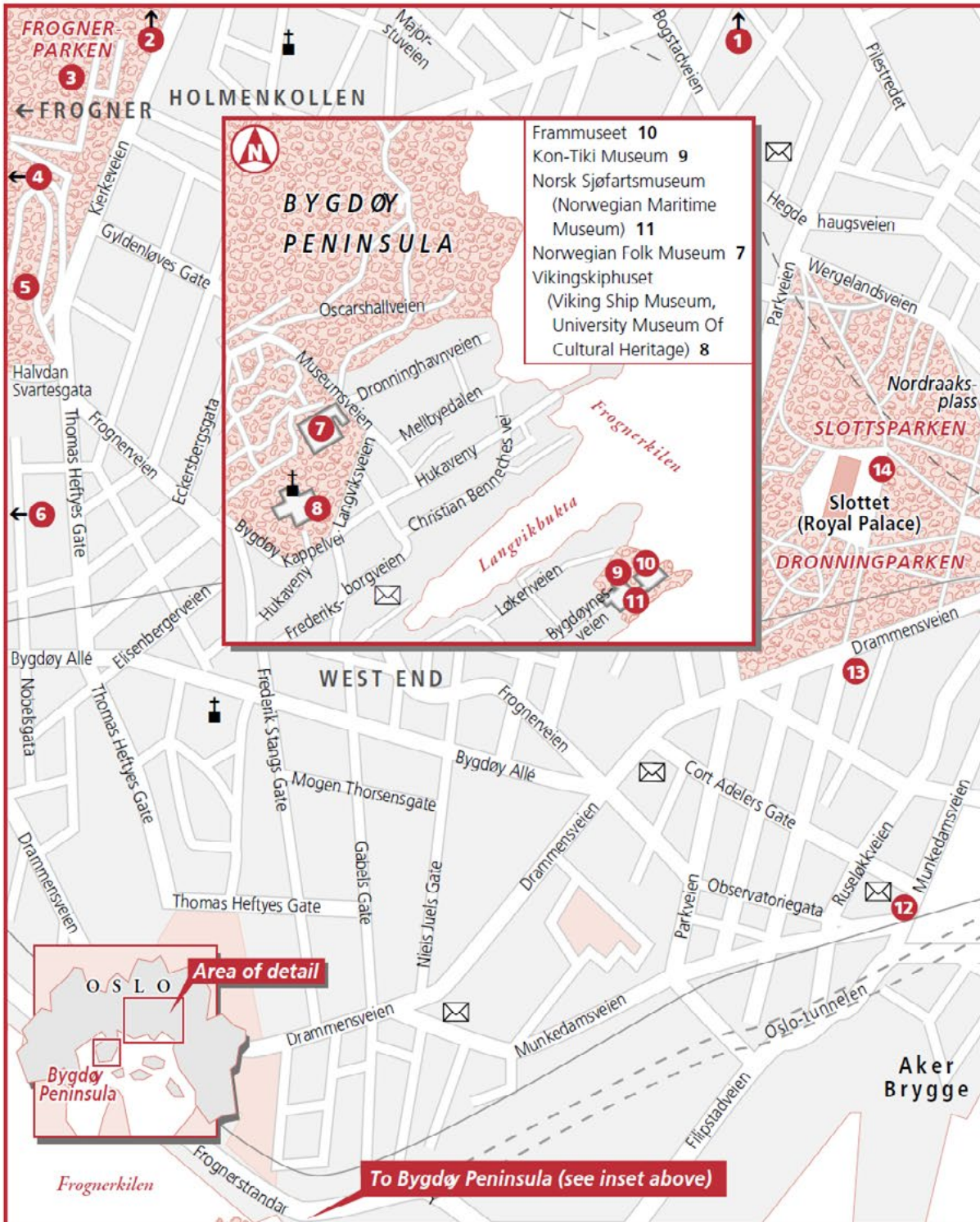
Vigelandsparken

Gustav Vigeland, dřevorytec, sochař pracující s kamenem, litým železem a bronzem, začal park tvořit od roku 1924 a zasvětil mu bezmála dvacet let života. V parku můžete vidět sochy Sinnataggen (Vzteklé dítě), hlavní kašnu podpíranou svalnatými mužskými postavami nebo dvacetimetrový obelisk znázorňující koloběh života tak, jak ho vnímal Vigeland; změť postav, které se snaží jedna přes druhou dostat na vrchol.

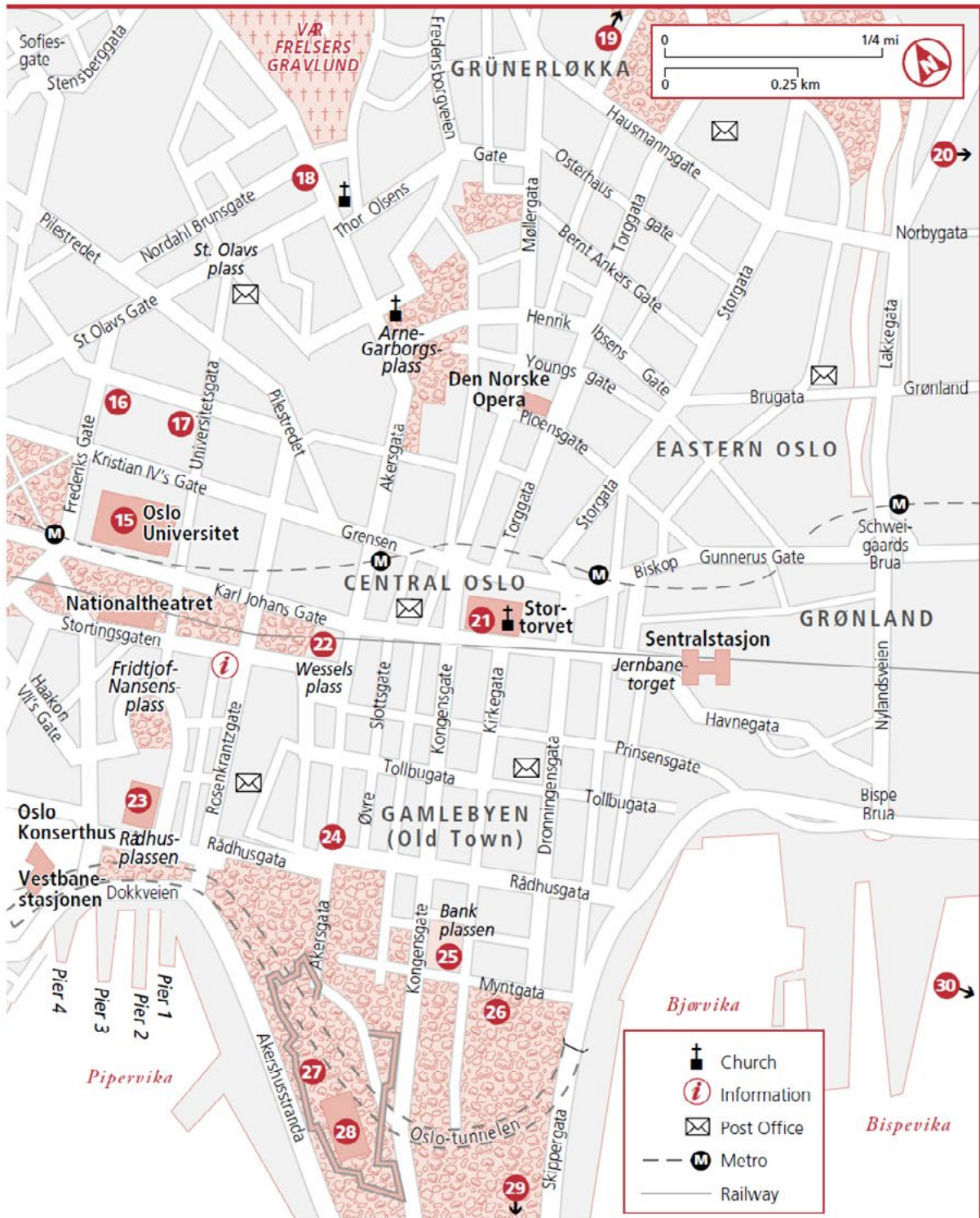

Vigelandspark

- Akershus Slott og Festning (Akershus Castle & Fortress) 28
- Astrup Fearnley Museum of Modern Art 26
- Aula (Great Hall) 15
- Barnekunst Museum (International Children's Art Museum) 2
- Botanisk Hage og Museum (Botanical Gardens) 20
- Edvard Munch Museum 20
- Forsvarsmuseet (Armed Forces Museum) 29
- Henie-Onstad Kunstsenter (Henie-Onstad Art Center) 6
- Historisk Museum (University Museum of Cultural Heritage) 16
- Ibsen Museum 13

- Kunstindustrimuseet (Museum of Applied Art) **18**
- Mineralogisk-Geologisk Museum **15**
- Museet for Samtidskunst
(National Museum of Contemporary Art) **25**
- Nasjonalgalleriet (National Gallery) **17**
- Norgesparken Tusenfryd **30**
- Norges Hjemmefrontmuseum
(Norwegian Resistance Museum) **27**
- Norsk Teknisk Museum **19**
- Oslo Bymuseum (City Museum) **5**

- Oslo Domkirke (Oslo Cathedral) **21**
- Rådhuset (City Hall) **23**
- Skimuseet (Ski Museum) **1**
- Skoytemuseet (Ice Skating Museum) **4**
- Stenersen Museum **12**
- Stortinget (Parliament) **22**
- Slottsparken **14**
- Teatermuseet i Oslo **24**
- Tryvannstårnet (Lookout Tower) **1**
- Vigelandsparken **3**

Vikingové

Slovo "Vikingové" pochází od slova vik (záliv). Vikingové byli původně piráti (podnikali loupeživé výpravy). Na západě byli označováni jako Normané (lidé ze severu), na dnešním německém území jako Ascomani (jasanoví muži), na východě Varjagové. Oni sami se nazývali Vikingové a byli to odvážní mořeplavci. K plavbám používali otevřené lodi bez palub, na kterých se mohlo plavit až 100 bojovníků. Na přídi lodi byla vyřezána dračí hlava (drakar). Uměli se plavit také proti proudu.

Od 8. století probíhala jejich expanze a začali ohrožovat evropské státy. První část Vikingů směřovala do oblasti Anglie, Skotska, Irska a na pobřeží průlivu La Manche. Roku 793 přepadli anglický klášter v Lindisfarne, pořádali nájezdy na Franskou říši (r. 845 dobyli i Paříž), vypálili Londýn (r. 842) a v 60. letech 9. století ovládli celou Anglii. Až roku 878 byli Normané poraženi u Edingtonu germánskými kmeny Anglů a Sasů pod vládou Alfréda Velikého.

Druhá část Vikingů směřovala na východ. Přes Baltské moře zamířili k Ladožskému jezeru a potom k Dněpru a Volze. Měli podíl na dálkovém obchodu; ovládli Novgorod a Kyjev, kde vznikla dynastie Rurikovců.

Třetí část Vikingů začala osídlovat pusté ostrovy v severním Skotsku a ostrov Man. Roku 870 se usadili na Islandu, v 10. století pronikli do Grónska (Erik Rudý) a roku 1000 dosáhli břehů Severní Ameriky (Leif Eriksson).

Jak vypadal život Vikingů?

Vikingové zakládali své osady tam, kde mohl vzniknout přístav pro jejich lodě. Využívali pobřeží, ale také řeky, v jejichž okolí stavěli své osady a města. Jejich jídelníček se skládal ze živočišné (chovali skot, prasata, ovce, lovili zvěř, ryby, tuleně) a z rostlinné stravy (pěstovali ječmen, oves, pšenici a žito). Na tehdejší dobu měli neobvyklé postavení ve společnosti ženy; ženy se účastnily všech slavností a obřadů a byly plnoprávnými členy společnosti. Vikingská společnost se dělila na tři stavy; nesvobodné otroky, svobodné

rolníky, řemeslníky a válečníky a nejvýše postavená byla šlechta (jarlové). Nad všemi stál král, který byl volen šlechtou. Král byl omezen pouze mocí thingu (shromáždění svobodných mužů). Thing dohlížel na zachování práva, vynášel rozsudky a projednával věci týkající se zájmů celku. Zákony byly předávány ústně, starší členové je předávali mladším.

Vikingové byli na tehdejší dobu vysocí (170 cm), světlé pleti, měli plavé nebo rusé vlasy a vousy. Nejčastější barvou očí byla modrá. Muži se odívali do delšího silného vlněného kabátce, přiléhavých kožených nebo podkasaných kalhot a dlouhého čtvercového pláště. Na nohách nosili kožené boty. Ženy nosily jemnou košili, přes kterou nosily svrchní šat. Ten byl dlouhý, bez rukávů a skládal se ze dvou částí upevněných pomocí poutek na dvou oválných bronzových sponách na prsou. Z ozdob muži nosili hedvábnou čelenku či zlatý nebo stříbrný náramek, ženy pak perlové, zlaté či stříbrné náhrdelníky, náramky, spony na prsou či řetězy s amuletem v podobě Thorova kladiva.

Mýty a zajímavosti

Zapomeňte na všechny ty filmy, romány a komiksy, které zobrazují vikingské náčelníky v rohatých přilbicích. Neexistuje jediný důkaz, že by něco podobného nosili. Tato představa vznikla v 19. století, kdy tak začali severňany zobrazovat romantičtí malíři. Jediné, co by rohaté přilbice Vikingů mohlo připomínat, byly helmy germánských kněží; ale ti žili dávno před dobou Vikingů a nenosili rohy, ale parohy.

Když se řekne Viking, asi si vybavíte zarostlého vousáče se špínou za nehty. To je také častý omyl. Jedním z nejčastějších předmětů nalezených v hrobech vikingských válečníků, jsou kosmetické pomůcky (hřebeny, břitvy, pinzety). Máme také písemné důkazy o tom, že ostatním Evropanům přišlo divné, jak se Vikingové nejméně jedenkrát týdně koupou (tyto hygienické návyky nebyly v Evropě do 19. století). Vikingové ale měli velkou výhodu: žili v oblastech s přirozeným dostatkem pramenů s teplou vodou.

Když zemřel opravdu významný Viking, byl pohřben ve své lodi. To jednak symbolizovalo jeho poslední plavbu, ale současně mu měla loď sloužit v posmrtném životě. S vládcem byli do lodi ukládáni i jeho nejlepší veslaři a občas i manželky, zbraně a další poklady.

Vikingové lyžovali pro zábavu. Lyže se začaly používat už kolem roku 4 000 př. n. l., možná ještě dříve. Na severu se využívaly hlavně k lovu a rychlé dopravě, ale u Vikingů máme jako u prvních prokázané, že to brali i jako zábavu a sport. Dokonce měli specializovaného boha lyžování; jmenoval se Ull.

Zajímavý je také fakt, že Vikingové milovali blond. Ale na mužích. Ideálem mužské krásy byl chlap se světlými vlasy a vousy. A tak i brunetové používali silná mýdla s vysokým obsahem louhu, aby si vlasy i vousy odbarvili. Byli tak nejen krásní, ale současně se zbavili i jednoho z nejčastějších problémů své doby - vši.

Muzeum vikingských lodí (Vikingskiphuset)

V Oslu se na "muzejním poloostrově Bygdøy" nachází Muzeum vikingských lodí. K vidění jsou tři překrásné vikingské lodě, které ovšem pravděpodobně nikdy moře neviděly, protože

představují pohřební dary pro krále a náčelníky. Lodě byly určeny pro plavbu do "Valhaly", spolu s dalšími předměty jako zbraně, šperky, šaty a kuchyňské nádobí. Svého pána museli na cestě na onen svět doprovázet také jeho služebníci a koně, kteří byli zabiti při pohřbu.

Lodě Vikingů se vyvinuly pravděpodobně z lodí dlabaných, které se pomocí nasazování překrývajících se desek rozšiřovaly směrem nahoru. Stavělo se z vnějšku dovnitř. Začalo se lehce ohnutým trámem ze středu stromu a ten se spojil s předním a zadním vazem. Mezi ně se napnuly další desky, spojené dřevěnými kolíky nebo dehtem napuštěnými vlněnými provazy. Tak vznikl vnější plášť. Protože Vikingové neznali pily, vyloukaly se díly z jednoho kmene jako kousky dortu. Dřevo při tom praskalo podle rostlých vláken (a tím bylo ohebné a stabilní). Desky byly tenké 2-3 cm, což dělalo loď rychlou a lehkou. Do nejhořejších desek se zhotovily průchody pro upnutí vesel. Štíty se upevňovaly z vnějšku paluby. Na ráhnové plachty, které byly impregnovány koňským tukem, muselo přenechat svou vlnu až 200 ovcí. Dehtem utěsněná vikingská loď byla řízena pomocí velkého vesla na pravoboku.

Lod' Gokstad

Norská kuchyně

Norská kuchyně je, stejně jako každá jiná, založena na možnostech země. V případě Norska je třeba mluvit spíše o moři než zemi. Všechny možné druhy severoatlantických mořských ryb a nejrůznějších mořských potvor se tu požívají stále ve velkém. Při návštěvě rybích trhů se nenechte zmást slovníkem a tím, že třetina ryb se česky jmenuje z nedostatku našich kontaktů s mořem prostě „treska“; jsou to opravdu všechno značně odlišně chutnající ryby.

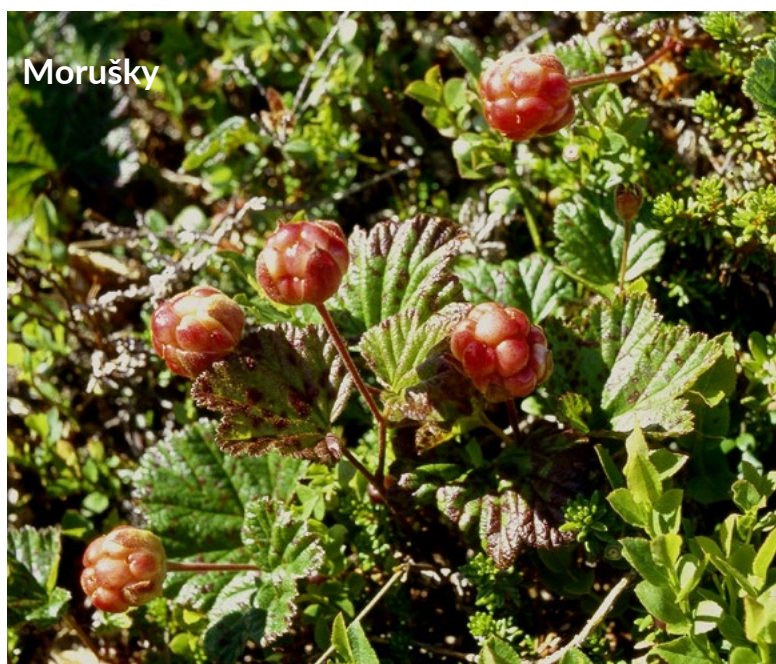
Ryby mohou mít ovšem i velmi nečekanou podobu. Přírodní podmínky totiž vyžadují, aby domorodci uměli v návalech rybářského štěstí zakonzervovat přebytečnou potravu také na méně šťastné časy. Tradičním způsobem je sušení ryb na vysokých dřevěných konstrukcích, které můžete obvykle už zdaleka lokalizovat pomocí čichu – zvláště v oblíbeném souostroví Lofoty, které je tradičně doménou rybářů. Sušenou rybu pak můžete třeba okrajovat a házet ke žvýkání hladovým dětem anebo ji na pár nocí naložit do kýble s vodou, aby se vám opět proměnila v (téměř) čerstvou. Sušená ryba rozmáčená v kýblu vody (a následně i jakémsi louhu) je ostatně základem slavného „aromatického“ pokrmu zvaného lutefisk (skutečně doslova „louhová ryba“). Další možností „archivace“ rybí bílko-viny je její rozemletí na moučku, z níž pak můžete tvarovat želatinovité útvary různých podob – rybí pudíng (fiskepudding), karbanátky či knedlíčky (fiskeboller).

Norsko má ovšem přece jen své zdroje potravy taktéž na pevné zemi. Je jimi hlavně skot všeho druhu. V nížinatějších oblastech se hojně chovají krávy, v těch vyšších pak ovce a kozy. Kromě masa (salámy a klobásy jsou tu také oblíbené) se hojně využívá jejich mléko, a to opět především k výrobě trvanlivějších sýrů všeho druhu. Na své si přijdou zvláště milovníci kozích sýrů (hledejte nápisy geitost, čte se „jajtust“). Norskou specialitou je zvláště nasládlý hnědý sýr (s přídavkem kozího mléka, ale bez zápachu), ale i bez výraznější chuti. Hnědý sýr se často konzumuje v kombinaci s marmeládou.

V klidném mikroklimatu fjordů a údolí se ovšem mohou urodit i šťavnaté plody ovoce a zeleniny, kterou by člověk v těchto oblastech nečekal: třešně, jablka, jahody atd. Dají se často zakoupit cestou u silnice, podobně jako třeba brambory nebo jiné farmářské produkty (med, marmelády). Často nemusíte ani zajíždět mezi pole na statek – stačí si vzít pytlík ve stánku u silnice a v kasičce nechat žádaný finanční obnos. V lesnatějších oblastech a na severu se uplatní i sběr lesních plodů. Specialitou severního Norska jsou morušky, jejichž botanický název zní ostružiník moruška.

Norsko má také své tradiční druhy pečiva, i když opět nelze čekat zázraky: listově tenké suché a křupavé placky se jmenují flatbrød (tedy doslova „plochý chléb“), měkčí bramborové placky se nazývají obvykle lomper. Norsko je ovšem dnes už samozřejmě dobře zásobeno bohatou produkcí pečiva německého a francouzského typu.

Norské zvyky ohledně pití se nijak výrazně neliší od těch našich. Vzhledem k vynikající kvalitě vody prakticky kdekoliv v zemi je běžné pít vodu z kohoutků. Jediným výraznějším rozdílem je konzumace alkoholu, který se tu nepije průběžně, ale nárazově (ve všech významech toho slova).

Morušky

Lom

Sloupové kostely: norská chloubá

Pro Norsko jsou typické sloupové roubené kostely, které stojí ve vnitrozemí, jižní a centrální části Norska. Celkem je jich v Norsku 28. Hlavním rysem těchto kostelů je to, že klády, z nichž jsou postaveny, byly kladeny svise (kolmo k zemi), zatímco při stavbě dalších norských domů se klády vrstvil vodorovně na sebe. Zeď sloupového kostela je tvořena základním trámem, do něhož jsou vložena prkna podepřená nosným prahem. Základní půdorys se podle všeho ustálil v průběhu dvanáctého století a většina kostelů má venkovní dřevěný ochoz, šindelovou střechu a

dřevěné ozdoby. Samozřejmě se vyskytuje řada odlišností a variant základního typu: v některých kostelech tvoří loď a kněžiště jeden obdélník, v jiných je kněžiště užší a jakoby přilepeno k lodi. Nejpůsobivější jsou kostely s vyvýšenou centrální částí lodě, takže při pohledu zvenku vypadají jako pagoda. Všechny sloupové kostely, zejména dveřní rámy, jsou bohatě zdobené rytinami s jednoznačnými pohanskými (vikingskými) motivy, mezi nimiž vynikají draci s pozoruhodně dlouhými údy a dekorativní úponky vinné révy.

Legendy a folklór

Norsko se pyšní velkým počtem legend a bohatou folklórní tradicí. Nejznámější jsou ságy, které vznikaly převážně mezi 12. a 14. stoletím na Islandu a dodnes tvoří rozsáhlou sbírku částečně doložitelných, částečně smyšlených příběhů přibližujících několik staletí norských dějin. Všechny ságy vypráví příběhy skutečných

lidí a popisují události, o nichž s jistotou víme, že se skutečně staly. Vylepšují je však řadou dekorativních detailů, které měly podpořit heroickou povahu hlavních hrdinů. Nejstarší islandská sága Edda se skládá ze 34 písní, z nichž nejstarší pochází z 8. století. Nabízí mimořádně zajímavý a podrobný pohled na norsou kulturu nejstarších období a na tehdejší náboženské představy.

Vikingové a jejich bohové

Vikingové byli pohané a jako všichni ostatní obyvatelé tehdejší Skandinávie uctívali řadu bohů polyteistického panteonu. Úctu jim vzdávali v mnoha venkovských svatyních, obvykle obětováním zvířat, ale také dary, mezi nimiž převládaly zbraně, lodě a další předměty každodenní potřeby. Ve výjimečných případech přišla na řadu i lidská oběť.

Odin a Friga

Bůh války, moudrosti, poezie a magie Odin byl proradný a násilnický, ale současně spravedlivý a moudrý. Nejmocnější z dvanácti vikingských bohů byl Aesir, jenž přebýval v Asgardu. Byl vládce ochranných bohyň Valkýr, zdatných bojovnic, které je provázely do Valhally, síně padlých. Odinova žena Frigga byla ochránkyní domova a rodiny.

Thor

Nejuctívanějším norským bohem byl odle všeho jeden z Odinových synů - Thor. Thor byl prchlivý obr nadlidské síly ovládající hrom, blesk a oheň. Často bojoval se zlými Ledovými obry z pohoří Jotunheimen. Jeho oblíbenou zbraní bylo kladivo Mjólnir, které mu vyrobili trollové. Vozil se v kočáru taženém dvěma kozami se zvláštními jmény Vylomený zub a Vypadlý zub, které mohl v noci zabít a sníst, ale ráno už zase byly připravené pokračovat v jízdě. Ovšem pouze v případě, že jim v noci nezlámal žádnou kost.

Frey a Freya

Největší pýchou boha plodnosti Freye byla jeho loď Skidbladnir, která byla dost velká, aby se do ní vešli všichni bohové. I tak ji Frey mohl složit a vložit do vaku. Frey často pobýval s elfy v jejich říši Elfheimu. Freya byla bohyně lásky a plodnosti a také skvělá léčitelka.

Lidové pohádky

V pohádkách se vyskytují početné nadpřirozené bytosti, které mají řadu pozoruhodných čností a chyb. Připravili jsme pro vás přehled nejznámějších postav

Obři

Obři vynikali svou velikostí, ale říkalo se o

nich, že jsou dosti mdlého rozumu. Ve vztahu k lidem dokázali být vlídní, nápomocní i neobyčejně krutí. Vzhledem se podobali lidem, ale jsou známí i takoví, co měli více hlav. Obři s oblibou přenášeli části země z místa na místo a cestou jim na zem padaly kameny.

Trollové

Trollové jsou duchové podzemí. Byli to složití tvorové, kteří lidem někdy pomáhali a jindy škodili. První trollové byli zobrazováni jako obři, ale později se objevují jako drobné, znetvořené bytosti mimořádné síly s nápadně bledou pletí, která byla důsledkem trvalého pobytu v podzemí. Tam se ukrývali před sluncem, jehož paprsky by je proměnily v kámen. Pracovali s kovem i dřevem a byli známí jako mimořádně zruční řemeslníci. Odinovi vyrobili kopí a Thorovi kladivo. Thor ho pak po nich házel, kladivo svištělo vzduchem a trollové si tím vypěstovali odpor k hlasitým zvukům.

Elfové

Elfové se hodně podobali vílám. Obvykle se dělili na dobrosrdečné, ale potměšilé bílé elfy a na zlé černé elfy, kteří lidem způsobovali různá zranění a sužovali je nemocemi. Oba druhy elfů žily v podzemí, v elfím světě Elfheim, který se v mnohém podobal světu lidskému (byly tam farmy, domácí zvířata apod.).

Čarodějnice

Skandinávské čarodějnice se podobaly čarodějnicím v celém zbytku Evropy. Byly to staré ošklivé babizny, které se upsaly ďáblu nebo nějakým způsobem obcovaly s nečistými silami a výměnou za zvláštní moc často upsaly ďáblu vlastní duši.

Vodní duchové

Vodní duch Draugen zastupoval všechny mrtvé námořníky, kteří zemřeli na moři. Objevoval se jako bezhlavá postava v dlouhém nepromokavém plášti. Plavil se ve člunu a kdykoliv se někdo topil, bolestně kvílel. Dalšími vodními duchy byly říční meluzíny, které na sebe braly různé podoby a nic netušící lidi lákaly do své vodní říše. Vyskytovaly se také plaché a vlídné mořské panny a mořští muži, napůl ryby, napůl lidé, kteří se v blízkosti lidí ukrývali pod hladinu.

NP Rondane

SPOLEK PŘÁTEL CESTOVÁNÍ

Chata Rondvassbu

Po stejné trase zpět

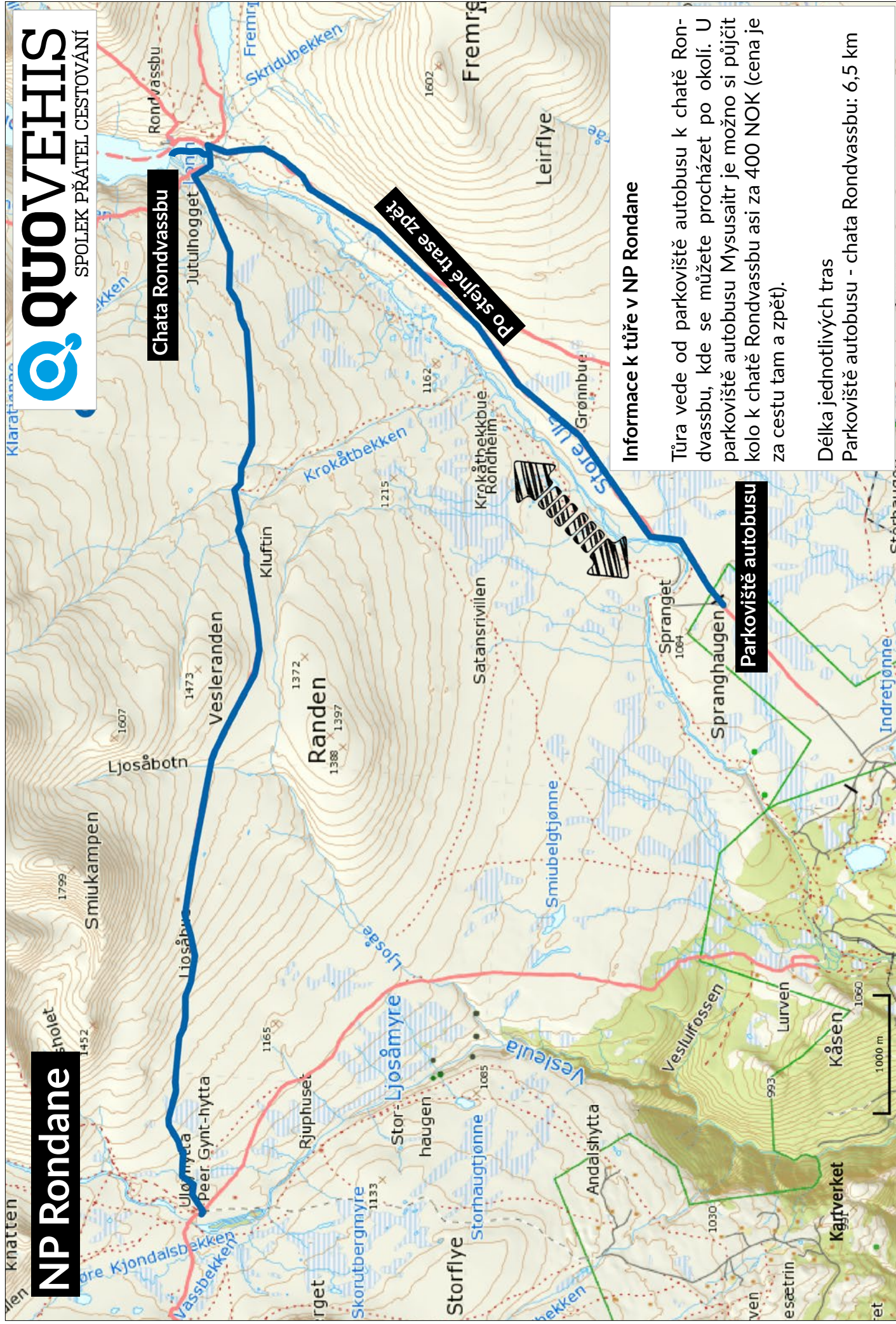
Parkoviště autobusu

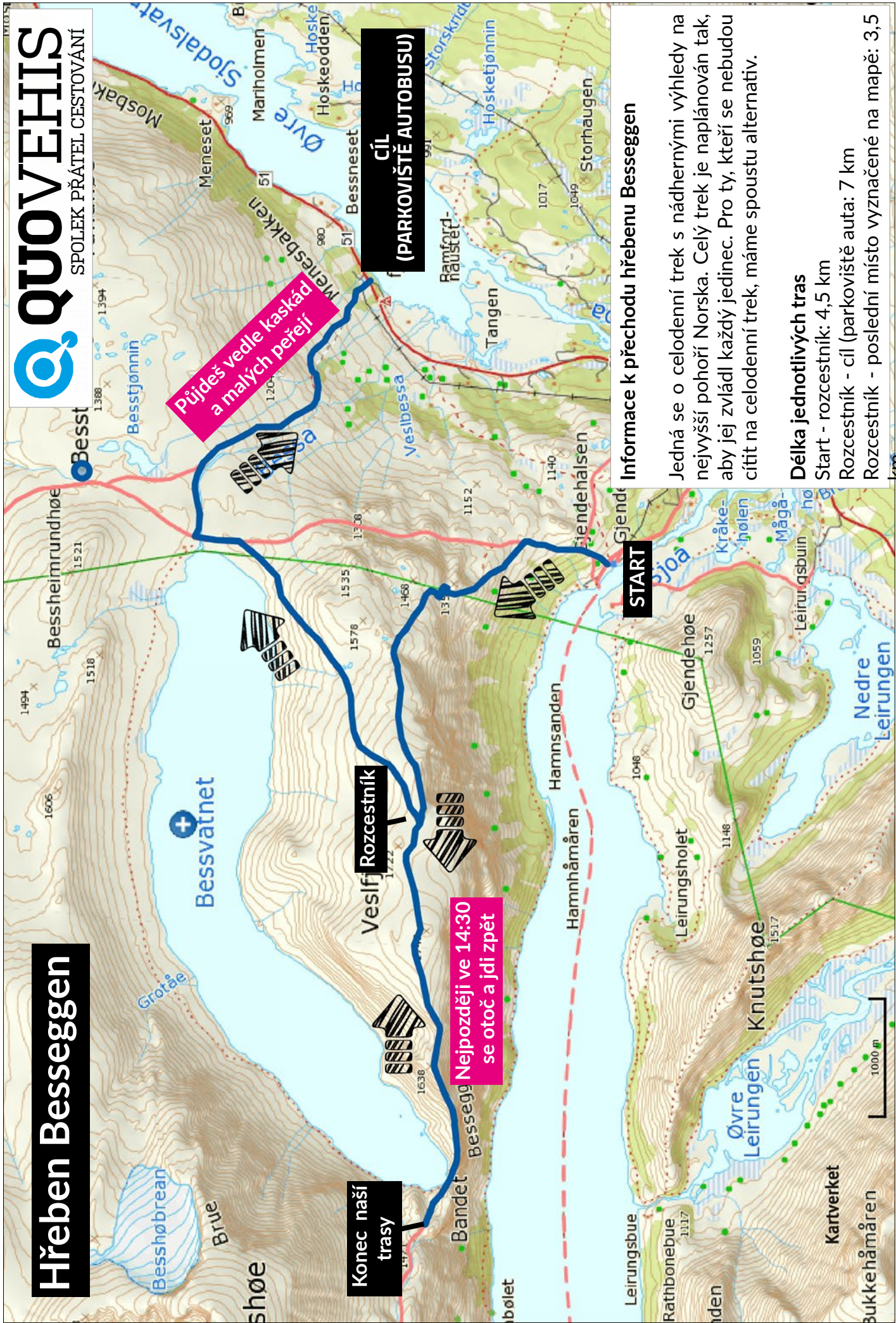
Informace k túře v NP Rondane

Túra vede od parkoviště autobusu k chatě Rondvassbu, kde se můžete procházet po okolí. U parkoviště autobusu Mysusaitr je možno si půjčit kolo k chatě Rondvassbu asi za 400 NOK (cena je za cestu tam a zpět).

Délka jednotlivých tras

Parkoviště autobusu - chata Rondvassbu: 6,5 km

Hřeben Besseggen

Konec naší trasy

Veslif Rozcestník

START

CÍL
(PARKOVIŠTĚ AUTOBUSU)

Půjdeš vedle kaskád a malých přeřejř

Nejpozději ve 14:30 se otoč a jdi zpět

Informace k přechodu hřebenu Besseggen

Jedná se o celodenní trek s nádhernými výhledy na nejvyšší pohoří Norska. Celý trek je naplánován tak, aby jej zvládl každý jedinec. Pro ty, kteří se nebudou cítit na celodenní trek, máme spoustu alternativ.

Délka jednotlivých tras

Start - rozcestník: 4,5 km

Rozcestník - cíl (parkoviště auta): 7 km

Rozcestník - poslední místo vyznačené na mapě: 3,5 km

Malý norský slovníček

Pozdravy, běžné výrazy

Dobrý den.
God dag.

Jak se máte?
Hvordan går det?
Hvordan har du det?

Ahoj.
Hei!

Vítáme vás.
Velkommen.

Rád bych se s vámi setkal.
Jeg ville gjerne møte deg.

Dobré ráno.
God morgen.

Dobrý večer.
God kveld.

Dobrou noc.
God natt.

Dneska je pěkně.
Været er fint i dag.

Promiňte.
Unnskyld (meg).

Na shledanou.
Ha det (bra)!
Vi ses. (doslova uvidíme se)

Promiňte, neumím norský.
Unnskyld meg, jeg snakker ikke norsk.

V baru nebo restauraci

Umíte anglicky?
Snakker du engelsk?

Mohl bych dostat jídelní lístek?
Kan jeg få spisekartet/menyen?

Co je to?
Hva er dette?

Co to stojí?
Hva koster det?

Mohl bych dostat pivo, prosím?
Kan jeg få øl?

Prosím vás, nějakou vodu?
Kan jeg få vann?

Mohu vám koupit něco k pití?
Kan jeg kjøpe deg en drikk?

Mohu vám zítra zavolat?
Kan jeg ringe deg i morgen?

Mohl bych dostat šálek kávy?
Kunne jeg få et kopp kaffe?

Prosím, dejte mi účet?
Kan jeg få kvitteringen?

Na ulici

Prosím Vás, nevíte, kde je mládežnický hostel?
Vet du ikke hvor vandrerhjemmet er?

Prosím vás, nevíte, kde je pošta?
Vet du ikke hvor posten er?

Prosím vás, nevíte, kde je nádraží?
Vet du ikke hvor jernbanstasjonen er?

Prosím vás, nevíte, kde je přístav?
Vet du ikke hvor havnen er?

Prosím vás, nevíte, kde je lékárna?
Vet du ikke hvor apoteket er?

Prosím vás, nevíte, kde je nejbližší banka?
Vet du ikke hvor neste bank er?

Rovnou dopředu.
Rett fram.

Doleva.
Til venstre.

Doprava.
Til høyre.

Prosím vás, nevíte, kde mají stanoviště taxi?
Vet du ikke hvor finner jeg drosjen?

Prosím vás, nevíte, kde je stadion?
Vet du ikke hvor stadionet er?

Prosím vás, můžete mi říci, kolik je hodin?
Kan du si meg hva klokka er?

Prosím vás, ztratil jsem se.
Unnskyld meg – jeg gikk meg vill.

Děkuji
(Tusen) takk!

Zájemcům o studium norštiny doporučujeme stránky <http://norge.cz>, na kterých jsou k dispozici lekce norštiny zdarma. Můžete si stáhnout soubory ve formátu PDF, které obsahují jednotlivé lekce a správná řešení ke cvičením. Lekce 1 si můžete stáhnout zde.

Pohled na fjord
Geiranger z Dalsnibby

V případě jakéhokoliv dotazu nás neváhejte kontaktovat.

Kontakt
Antonín Mikulénka
+420 739 023 743

www.quovehis.cz

facebook.com/Quovehis.cz